

Liite 14

Hankealueen pesimälinnustoselvitys

Markjärven tuulipuisto ja sähkönsiirto, Kruunupyy

Winda Energy Oy

18.3.2025

Markjärven tuulivoima-alueen linnustoselvitys 2023

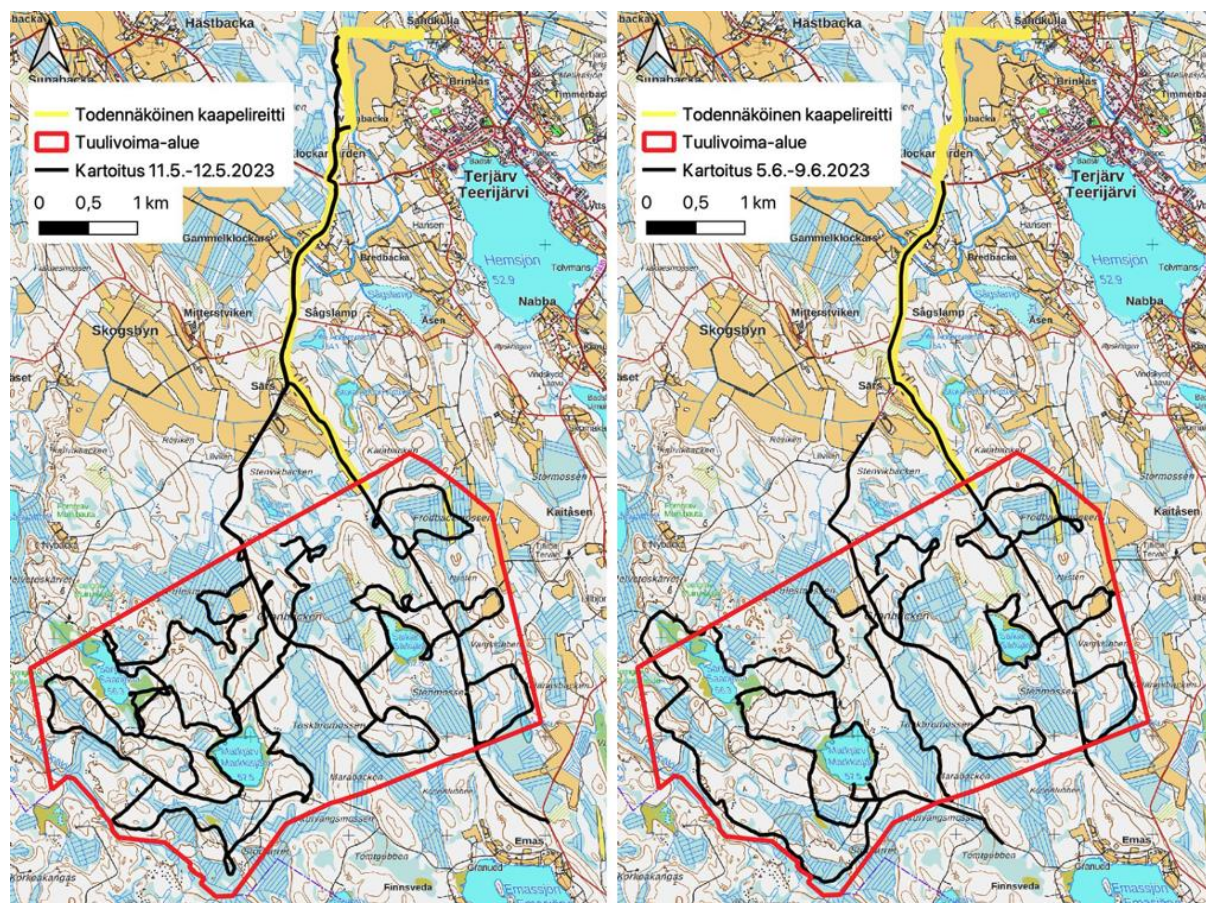
Kruunupyy

www.aallokas.fi

1. Johdanto ja menetelmät

Työn tarkoituksena oli selvittää Kruunupyyn Teerijärvelle suunnitellun tuulivoima-alueen pesimälinnusto. Selvitysalueen koko on 1321 hehtaaria. Varsinaisen selvitysalueen lisäksi selvitettiin todennäköisen kaapelireitin pesimälinnustoa.

Kuva 1. Aluerajaus ja kuljetut reitit.

Pesimälinnustaselvitys toteutettiin kartoituslaskentana yhteensä viitenä aamuna. Alue kierrettiin kahteen kertaan niin, että potentiaaliset lintualueet, kuten vesistöt, suot ja varttuneet metsät käytiin läpi molemmilla kierroksilla (kuva 1). Ensimmäinen kierros suoritettiin kahdella laskijalla 11.5.–12.5., toinen kierros 5.6. osalta kahdella laskijalla ja 8.6–9.6 yhdellä laskijalla (taulukko 1).

Laskennoissa keskityttiin huomionarvoisten lajien ja tärkeimpien lintualueiden kartoittamiseen. Kartoituksissa kirjattiin havaitut vesi- ja rantalinnut, uhanalaiset lajit sekä muut merkittävät havainnot karttapohjalle. Kartoitusten ajankohdat olivat pesimälinnuston havainnointiin sopivat ja laskentasäät olivat hyvät. Kartoituslaskennassa löytyvät tärkeimmät lintualueet, mutta esimerkiksi yksittäiset petolintujen pesät tai kanalintujen soittimet saattavat jäädä löytymättä.

Maastotyön suorittivat kokeneet lintulaskijat Esa Aalto (FT), Matti Aalto (FM, DI) ja Lassi Kangasmäki. Raportin kirjoittivat Lassi Kangasmäki ja Matti Aalto.

Taulukko 1. Laskentatiedot.

Päivämäärä	Klo alku	Klo loppu	Sää keskimäärin	Laskija
11.5.2023	4:12	10:02	3m/s 10 C	Esa, Aalto, Matti Aalto
12.5.2023	3:50	8:45	2m/s 12 C	Esa Aalto, Matti Aalto
5.6.2023	3:10	7:35	3m/s 10 C	Lassi Kangasmäki, Matti Aalto
8.6.2023	3:35	9:00	2m/s 8 C	Esa Aalto
9.6.2023	3:35	7:00	1m/s 9 C	Esa Aalto

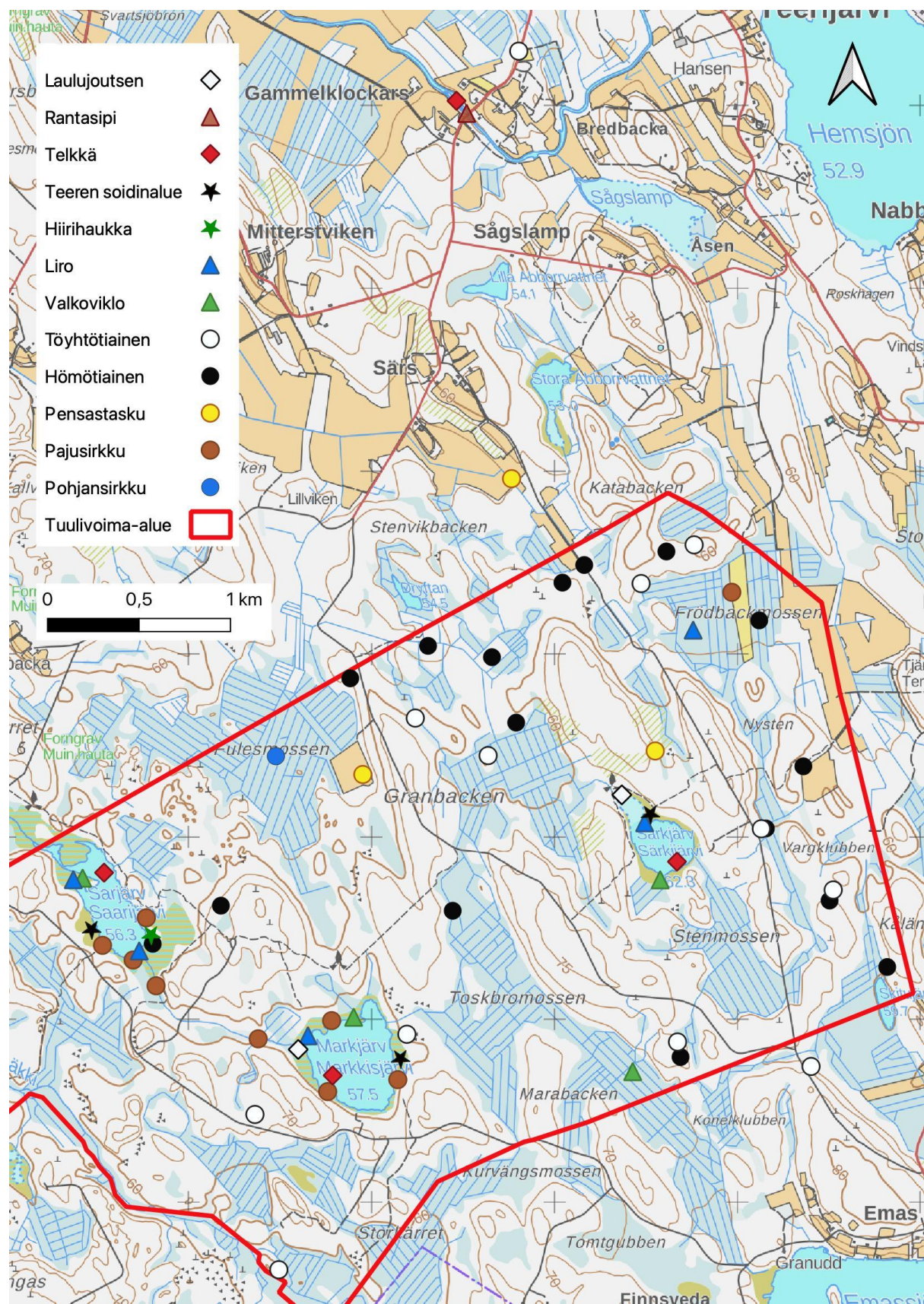
2. Pesimälinnusto

Alueen lajisto on seudulle tyypillistä talousmetsien sekä karujen vesistöjen ja soiden lajistoa (taulukko 2, liite 1). Merkittävät metsälajit ovat pääasiassa varttuneiden havumetsien lajeja, kuten hömötiainen (EN) ja töyhtötiainen (VU) ja hiirihaukka (EN). Hömö- ja töyhtötiainen sekä metsäkanalinnut metso, teeri ja pyy (VU) olivat melko runsaslukuisia alueen voimakkaasta metsätalouskäytöstä huolimatta. Hiirihaukka havaittiin kerran paikallisena, mutta pesinnästä alueella ei ole varmuutta.

Alueen vesistöt ovat pieniä, karuja ja suorantaisia. Pesiviä vesilintuja ovatkin vain laulujoutsen, sinisorsa ja telkkä. Suorannoilla pesii valkovikloja, liroja ja kurkia. Kaikkien kolmen järven rannalla havaittiin merkittävän kokoiset teeren soitimet. Alueen muut suot ovat ojitettuja ja sen vuoksi vähälintuisia. Pajusirkut (VU) ja ruokokerttuset (NT) viihtyvät erityisesti Saarijärven eteläpään puron suualueen luhdalla.

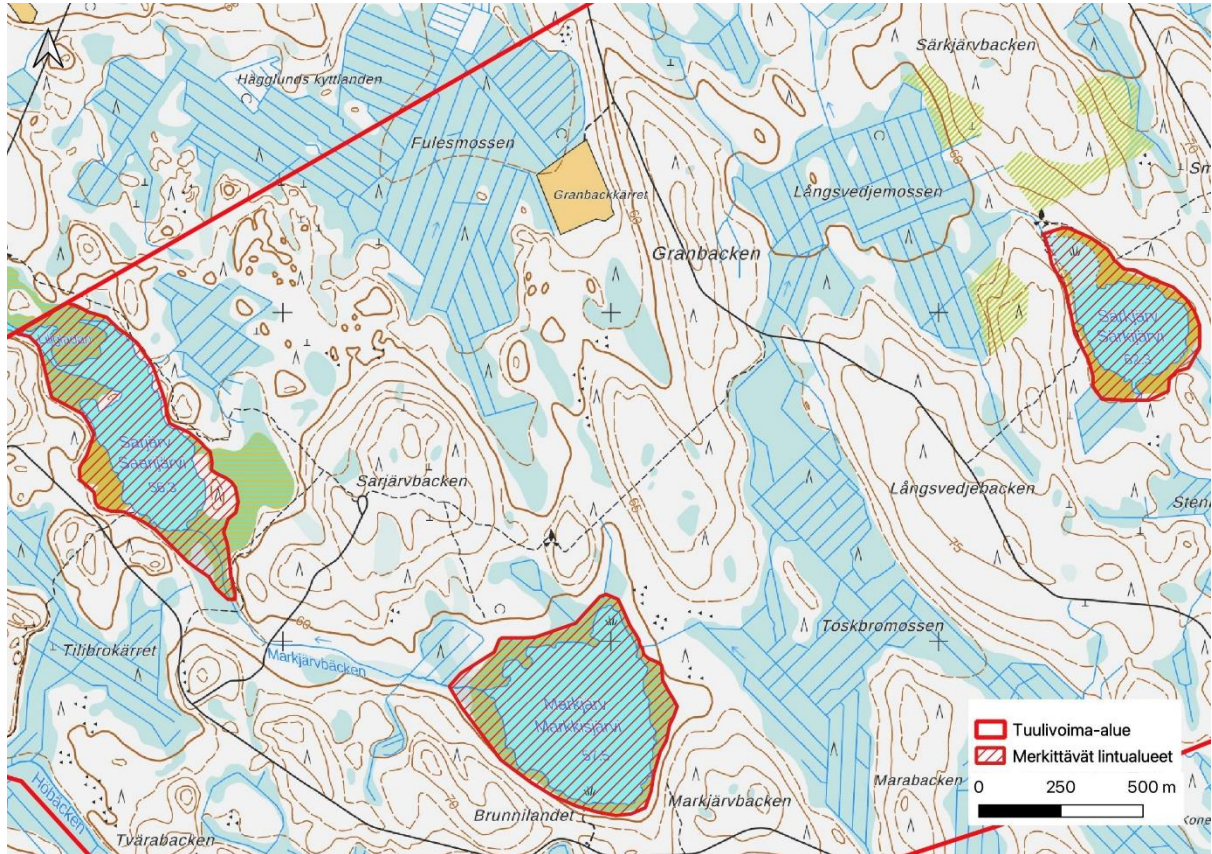
Latinankielinen nimi	Laji	Status	11.5.2023	12.5.2023	5.6.2023	8.6.2023	9.6.2023	Reviirit	Reviirit (kaapeli)
<i>Cygnus cygnus</i>	Laulujoutsen	dir, eva	4	5	2	3		2	
<i>Anas platyrhynchos</i>	Sinisorsa		3k	9k, 1n		5k		2	
<i>Melanitta nigra</i>	Mustalintu			1					
<i>Bucephala clangula</i>	Telkkä	eva	3k	3k, 2n	2n	1k, 1n		3	1
<i>Tetrastes bonasia</i>	Pyy	VU, dir	6	2	4k, 2n	2		7	1
<i>Tetrao tetrix</i>	Teeri	eva	38k, 8n	9k, 5n	8k	7k, 2n		38	
<i>Tetrao urogallus</i>	Metso	dir, eva	2k	2k		1k		5	
<i>Buteo buteo</i>	Hiirihaukka	VU	1					1	
<i>Grus grus</i>	Kurki	dir	8	6	2	4	4	2	
<i>Numenius arquata</i>	Kuovi	NT			2				
<i>Actitis hypoleucos</i>	Rantasipi	eva	1	1					1
<i>Tringa ochropus</i>	Metsäviklo		2	4	3			6	
<i>Tringa nebularia</i>	Valkoviklo	NT, eva	2	3	1			4	
<i>Tringa glareola</i>	Liro	NT, dir, eva	4	2	1	2		5	
<i>Gallinago gallinago</i>	Taivaanvuohi	NT	3	5	1	1	1	6	
<i>Larus fuscus</i>	Selkälokki	EN, eva	1						
<i>Jynx torquilla</i>	Käenpiika	NT	1					1	
<i>Dryocopus martius</i>	Palokärki	dir	1					1	
<i>Hirundo rustica</i>	Haarapääsky	VU			1	1			1
<i>Motacilla alba</i>	Västäräkki	NT	3		2	1		5	
<i>Saxicola rubetra</i>	Pensastasku	VU			1Ä	2Ä		2	1
<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	Ruokokerttunen	NT			3Ä	3Ä		6	
<i>Poecile montanus</i>	Hömötiainen	EN	8	4	1	6	5	16	
<i>Lophophanes cristatus</i>	Töyhtötiainen	VU	2	1	1	6	3	9	2
<i>Garulus glandarius</i>	Närhi	NT	1	1	1	2	1	4	
<i>Emberiza rustica</i>	Pohjansirkku	NT		1Ä				1	
<i>Emberiza schoeniclus</i>	Pajusirkku	VU	3Ä, 1	4Ä	2Ä			10	

Taulukko 2. Tärkeimmät havainnot ja reviirimäärät. CR = äärimmäisen uhanalainen, EN = erittäin uhanalainen, VU = vaarantunut, NT = silmälläpidettävä, dir = EU:n lintudirektiivin liitteen I laji, eva = Suomen erityisvastaalaji.

3. Merkittävät lintualueet

Tärkeimpiä lintualueita ovat järvet rantasoiheen (kuvat 3 ja 4), mikä erottuu myös lajihavaintokartasta (kuva 2). Nämä alueet tulisi huomioida maankäytössä välttämällä kohteita muuttavaa maankäyttöä.

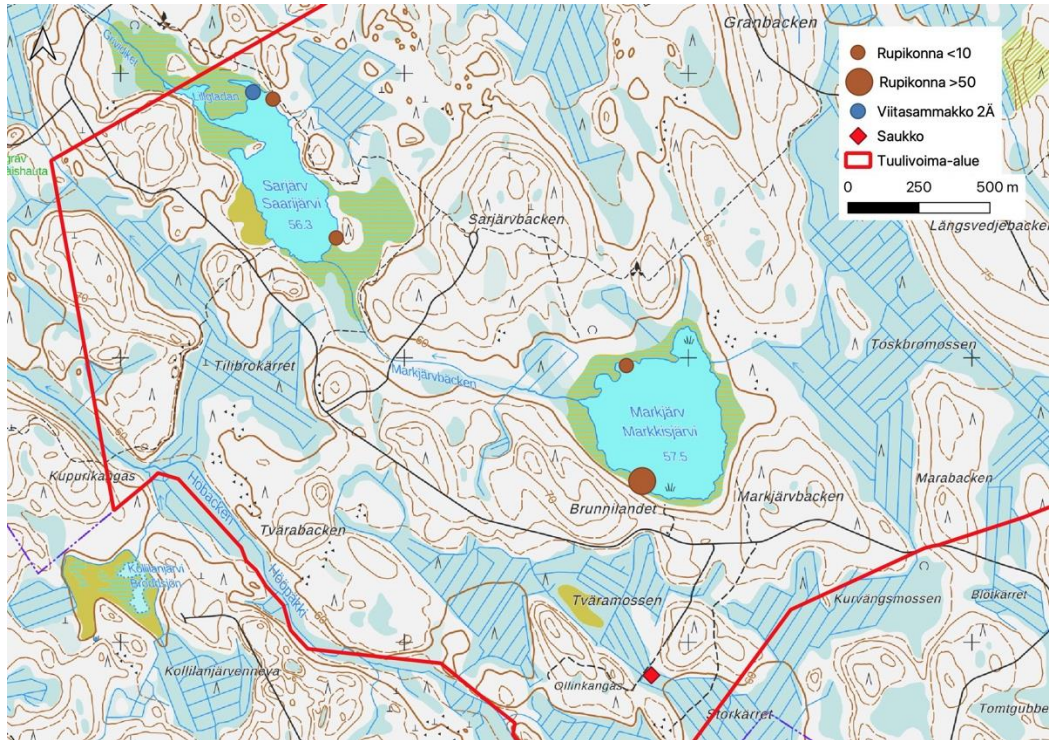
Kuva 3. Tärkeimmät lintualueet.

Kuva 4. Kurjen ja laulujoutsenen pesät Markjärvellä.

4. Muut mielenkiintoiset havainnot

Lintukartoitusten ohessa havainnointiin myös muuta lajistoa, josta merkittävimmät havainnot olivat Saarijärven viitasammakot 12.5. sekä metsäojassa kulkenut sauikko 11.5. (kuva 5). Ainakin Markjärvi ja Saarijärvi ovat rupikonnille tärkeitä kutupaikkoja. Markjärven lounaisrannalta laskettiin 62 yksilöä. Saukko ja viitasammakko ovat EU:n luontodirektiivin IV-liitteen lajeja, joiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kiellettyä.

Kuva 5. Muut merkittävät lajihavainnot.

Selvitysalueella on muutamia luontoarvoiltaan merkittäviä vanhoja metsiä, vaikka niiltä ei kartoituksissa löytynytäkään merkittävää lintulajistoa. Esimerkiksi Saarijärven koillisrannan metsä ja Granbackkärret-pellon eteläpuolinen metsä täyttävät metsiensuojeluohjelma Metsoon sopivien alueiden kriteerit selvästi. Vastaavaa tasoa on myös Markjärvbäckenin kapea rantametsä, joka puronvarsimetsänä on metsälain mukaan säästettävä kohde.

Kuva 6. Vanhaa metsää Granbackkärret-pellon eteläpuolella.

Liite 1. Linnustokartoituksessa 2023 havaitut lajit.

Species	Laji	paikallinen, kiertelevä, muuttava
Cygnus cygnus	Laulujoutsen	p
Anser albifrons	Tundrahanhi	m
Anas crecca	Tavi	p
Anas platyrhynchos	Sinisorsa	p
Melanitta nigra	Mustalintu	p
Bucephala clangula	Telkkä	p
Tetrastes bonasia	Pyy	p
Tetrao tetrix	Teeri	p
Tetrao urogallus	Metso	p
Gavia arctica	Kuikka	m
Buteo buteo	Hiirihaukka	p
Grus grus	Kurki	p
Numenius arquata	Kuovi	p
Calidris pugnax	Suokukko	m
Tringa ochropus	Metsäviklo	p
Tringa nebularia	Valkoviklo	p
Tringa glareola	Liro	p
Scolopax rusticola	Lehtokurppa	p
Gallinago gallinago	Taivaanvuohi	p
Larus ridibundus	Naurulokki	kiert
Larus fuscus	Selkälokki	kiert
Larus argentatus	Harmaalokki	kiert
Columba palumbus	Sepelkyyhky	p
Cuculus canorus	Käki	p
Jynx torquilla	Käenpiika	p
Dryocopus martius	Palokärki	p
Dendrocopos major	Käpytikka	p
Hirundo rustica	Haarapääsky	kiert
Anthus trivialis	Metsäkirvinen	p
Anthus pratensis	Niittykirvinen	p
Motacilla alba	Västäräkki	p
Bombycilla garrulus	Tilhi	p
Troglodytes troglodytes	Peukaloinen	p
Prunella modularis	Rautiainen	p
Erithacus rubecula	Punarinta	p
Phoenicurus phoenicurus	Leppälintu	p
Saxicola rubetra	Pensastasku	p
Turdus merula	Mustarastas	p
Turdus pilaris	Räkättirastas	p

<i>Turdus philomelos</i>	Laulurastas	p
<i>Turdus iliacus</i>	Punakylkirastas	p
<i>Turdus viscivorus</i>	Kulorastas	p
<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	Ruokokerttunen	p
<i>Sylvia curruca</i>	Hernekerttu	p
<i>Sylvia communis</i>	Pensaskerttu	p
<i>Sylvia borin</i>	Lehtokerttu	p
<i>Sylvia atricapilla</i>	Mustapääkerttu	p
<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	Sirittäjä	p
<i>Phylloscopus collybita</i>	Tiltalti	p
<i>Phylloscopus trochilus</i>	Pajulintu	p
<i>Regulus regulus</i>	Hippiäinen	p
<i>Muscicapa striata</i>	Harmaasieppo	p
<i>Ficedula hypoleuca</i>	Kirjosieppo	p
<i>Cyanistes caeruleus</i>	Sinitäinen	p
<i>Parus major</i>	Talitäinen	p
<i>Periparus ater</i>	Kuusitäinen	p
<i>Lophophanes cristatus</i>	Töyhtöitäinen	p
<i>Poecile montanus</i>	Hömöitäinen	p
<i>Certhia familiaris</i>	Puukiipijä	p
<i>Garrulus glandarius</i>	Närhi	p
<i>Corvus monedula</i>	Naakka	p
<i>Corvus corone cornix</i>	Varis	p
<i>Corvus corax</i>	Korppi	p
<i>Fringilla coelebs</i>	Peippo	p
<i>Fringilla montifringilla</i>	Järripeippo	p
<i>Carduelis spinus</i>	Vihervarpunen	p
<i>Loxia curvirostra</i>	Pikkukäpylintu	p
<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	Punatulkku	p
<i>Emberiza citrinella</i>	Keltasirkku	p
<i>Emberiza rustica</i>	Pohjansirkku	p
<i>Emberiza schoeniclus</i>	Pajusirkku	p